

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства економіки, довкілля
та сільського господарства України
«Про затвердження Змін до Типового положення про порядок проведення
навчання і перевірки знань з питань охорони праці»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України «Про затвердження Змін до Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» (далі – проєкт акта) розроблений з метою розширення кола питань щодо проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та збільшення обсягу курсу домедичної допомоги потерпілим у разі нещасного випадку, узгодження вимог Типового положення з діючими регуляторними актами.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Стратегія національної безпеки України визначає найвищу соціальну цінність в Україні – людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека.

Основними засадами, на яких ґрунтується стратегія національної безпеки є: стримування, стійкість та взаємодія.

Стійкість, як одна із складових Стратегії національної безпеки, проявляється у здатності суспільства та держави швидко адаптуватися до змін безпекового середовища й підтримувати стає функціонування, зокрема, шляхом мінімізації зовнішніх і внутрішніх уразливостей.

Війна, як і будь-яка інша зовнішня небезпека чи загроза – це фактор, який виникає поза роботою, але наслідки якого можуть впливати як на працездатність і продуктивність людини, так і на сферу праці загалом.

Бойові дії, військова агресія щоденно чинять руйнівну дію на економіку країни, її інфраструктуру та призводять до людських втрат чи нанесенню шкоди фізичному та психологічному здоров'ю людини.

Для забезпечення цілісності та зменшення уразливості суспільства від потенційних загроз та наслідків військової агресії є дієвою координація та чітка взаємодія органів сектору безпеки і оборони, інших державних органів, територіальних громад, бізнесу, громадянського суспільства і населення у запобіганні й реагуванні на загрози та подоланні наслідків надзвичайних ситуацій.

При цьому розробка чітких дій та впровадження механізмів їх застосування на кожному етапі, у кожній сфері громадянського суспільства

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Висоцький Тарас Миколайович**

Сертифікат **6FA97849F1B2570D04000000125C0200A1050800**

Дійсний з **31.07.2025 14:11:56** по **31.07.2027 14:11:56**

Мінекономіки

4703-05/57184-03 від 27.08.2025

буде складовою стійкості та відповідно сприятиме зміцненню національної безпеки країни.

На рівні підприємств і організацій для забезпечення підтримки психологічно здорового робочого середовища та впровадження заходів реагування на зовнішні загрози та небезпечні ситуації, з урахуванням норм Закону України «Про охорону праці», які визначають, що державна політика в галузі охорони праці базується на принципах, зокрема:

комплексного розв'язання завдань охорони праці на основі загальнодержавної, галузевих, регіональних програм з цього питання та з урахуванням інших напрямів економічної і соціальної політики, досягнень в галузі науки і техніки та охорони довкілля;

встановлення єдиних вимог з охорони праці для всіх підприємств та суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності та видів діяльності;

використання світового досвіду організації роботи щодо поліпшення умов і підвищення безпеки праці на основі міжнародного співробітництва, необхідно впровадити нові заходи допомоги, підтримки, протидії, адаптації та реагування на усі виклики та небезпечні ситуації.

Потребували приведення у відповідність до норм діючого законодавства деякі вимоги Типового положення, що забезпечує дотримання здійснення державної регуляторної політики.

Враховуючи вищевикладене, виникла необхідність розроблення проєкту акта.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта передбачено внести зміни до Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511, та додатків 1, 4 до теми 1, теми 3, а також шляхом доповнення змісту теми 7 «Основи надання домедичної допомоги потерпілим у разі нещасного випадку», теми 9 «Управління роботами з профілактики та ліквідації наслідків аварій та дії в надзвичайних ситуаціях», зокрема, практичними рекомендаціями під час надання домедичної допомоги в умовах бойових дій, під час евакуації, критичних ситуацій та дотримання безпекових заходів працівниками на підприємстві під час надзвичайних ситуацій, чи на тих, що зазнали руйнувань та аварій.

Внесення змін до назви глави 3 спрямовані на удосконалення процедури організації навчання і перевірки знань з питань охорони праці, враховуючи, що деякі вимоги та положення глави 3 мають загальний характер під час проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці.

4. Правові аспекти

Основними нормативно-правовими актами, що регулюють відносини у цій сфері, є: Закон України «Про охорону праці», Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», Указ Президента України від 27.09.2021 № 479/2021 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20.08.2021 «Про запровадження національної системи стійкості», Закон України «Про основи Національного спротиву», постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1443 «Про затвердження Порядку організації та здійснення загальновійськової підготовки громадян України до національного спротиву», постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115 «Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу», наказ Міністерства охорони здоров'я України від 04.08.2021 № 1627 «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти», наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15 «Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не матиме впливу на надходження та витрати державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих органів

Проект акта стосується соціально-трудової сфери та потребує погодження зі Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні та Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні.

Проект акта не стосується прав осіб з інвалідністю, сфери наукової та науково-технічної діяльності, питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, розвитку адміністративно-територіальних одиниць і не потребує погодження всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю та їхніми спілками, Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій та уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування.

Проект акта оприлюднено на офіційному сайті Державної служби України з питань праці (www.dsp.gov.ua).

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що:
стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
містять ознаки дискримінації.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта забезпечить:
удосконалення процедури організації навчання і перевірки знань з питань охорони праці;
надання практичних рекомендацій та освоєння навичок для застосування під час надання домедичної допомоги в умовах бойових дій, під час евакуації, критичних ситуацій;
освоєння правил дотримання безпекових заходів працівниками під час критичних ситуацій, на підприємствах, що зазнали руйнувань та аварій;
впровадження єдиних вимог з охорони праці в умовах бойових дій чи критичних ситуацій для всіх підприємств та суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності та видів діяльності.

Виконувач обов'язків Міністра економіки,
довкілля та сільського господарства України
_____ 2025 р.

Тарас ВИСОЦЬКИЙ